

Передплата

журнал «РУСЛАНА» виходить:
в Австрії:

за чл. рік . . . 30 кор.
в рік року . . . 10 кор.
в чверть року . . . 5 кор.
в місяць . . . 170 пер.

За границею:

чл. рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на рік . . . 8 рублів
або 18 франків

Поодинокі числа по 10 сот.

РУСЛАНА

«Виреш ми очі і думи ми виреш, а не возьмеш милої і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові щодня крім неділь і руских свят о 5½ год. пополудні.

Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. пл. Дембровського (Хорунщини). Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає слідше на попереднє застережене. — Рекламациі неопечатаїє вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 сот. від стрічки.

Ставовище руских послів в державній раді а об'єктивність „Діла“.

(Дальше).

П. В. Будзиновский, обговоривши утворення парламентарної більшості в державній раді, переходить до схарактеризованя опозиції, її складу і тактики та поясняє причини сей тактики ось як:

„Найсильнішими сторонництвами постійної демократично опозиційної меншості були: соц.-дем. клуб і руський клуб. В найважніших справах голосували разом з ними: сіоністи, польські людвці, чеські радикали (хоч суть в спільнім чеськім клубі разом з клерикалами), члени німецького союзу і дикі Німці.

„При голосованю опозиція мала звичайно півтора сотки голосів против двіста кількадесять. Чому деякі поступові і демократичні групи не підпирали у всіх справах опозиції, пояснено в попередній статі.

„Коли розходить ся о загальну характеристику тактики опозиції, то ударяє се, що в прирівнаню до тактики опозиційних сторонництв в попереднім парламенті, тактика в новій палаті була дуже уміркована, дуже лагідна. Про обструкцію, котра параліжувала старий парламент, не було тепер й бесіди, а опозиційні виступи крайних сторонництв, з винятком двох демонстрацій Русинів, з котрих вони одну зробили в спільці з соціальними демократами (против Стажинського), були так умірковані, що навіть найбільший прихильник спокою в парламенті, пересадний прихильник „поваги“ парламенту мусів би признати, що опозиція демократичного парламенту дуже спокірніла і що заховувала ся „прилично“.

„Се на всякий случай було несподіванкою так для правительства, як і для тих, котрі побивали заведене загального голосованя аргументом, що ся реформа не уздоровить парламенту, але противно, внесе ще більшу анархію ніж та, яка була в парламенті куряльнім

„На сю несподіванку зложило ся багато причин. Насамперед не треба забувати, якими аргументами демократичні сторонництва старої палати мотивували конечність заведеня загального голосованя. Між иншим говорено, що куряльній парламент не в і не буде спосібний до праці, бо він не в репрезентациєю інтересів народних мас. Як загальне голосоване введе до парламенту представителів інтересів народної маси, бо сі представителі, щоби поправити долю

народних мас, не будуть парламенту дезорганізувати обструкцією і корчемними сценами, але крикливу і сварливу буду черемінять на парламент праці. Трактуючи виборчу реформу в напрямі рівного і загального голосованя яко першу державну конечність котра не лиш зрівнає політично всіх горожан Австрії, але і уздоровить сам парламент, демократичні сторонництва зятагли супротив держави велике зобовязане. Обовязком тих сторонництв, котрі потребу загального голосованя мотивували згаданим аргументом, в тепер — коли сю реформу переведено — не лиш спиняти своїм поступованем праць парламенту, але противно, навіть власним впливом впливати в тім напрямі на інші сторонництва, котрі подібних зобовязань на себе не взяли“.

Ми зараз з почином літньої сесії нової державної ради вказували на те, що з виборів вийшла більшість таких послів, котрі бажать позитивної роботи і що навіть соціалісти опинили ся в такім положеню, що були приневолені значно змінити свою вічеву тактику і тим способом показати світови, що соціалістичні послі не будуть спиняти правильної роботи парламентарної. Те саме приневолений був признати в своїй статі в „Ділі“ також і п. В. Будзиновский вказуючи також на послідовности, на які наразила ся соціальна демократія в будучині, наколиб причинила ся або до спинюваня парламентарної роботи, або до розбитя державної ради. Ось як висловлює ся п. Будзиновский про опозицію соціал-демократичного союзу в державній раді:

„Аргументом, що загальне голосоване уздоровить парламент і зробить його спосібним до праці, а тактику сторонництв невдоволених з політики правительства і з теперішного ладу обмежить до річевої опозиції, найбільше послугувала ся соціальна демократія. Чи ж диво, що в палаті, вибраній мотивованим на сей спосіб загальним голосованем, якраз соціальна демократія старалась обмежити свою опозицію до опозиції річевої, опозиції неспиняючої праць парламенту? Се цілком логічний і конечний вислід її тактики в покійнім парламенті привілеїв.

„Найбільше причинила ся до „річевої“ опозиції соціальної демократії її велика побіда при виборах. Анї правительство, анї політичні сторонництва, анї навіть самі соціальні демократи не сподівали ся, що ся „партия перевороту“ увійде до парламенту в силі 87 мужа. Бсі сторонництва, а між ними і соціально-демократичне сторонництво, суть свідомі того, що якби парламент розв'язано то нові вибори соціально демократію зде-

сяткують, бо партії, репрезентуючі інтереси посідаючих клас, підуть против соціальної демократії viribus unitis, як сим разом ішли при тіснійших виборах.

„Зредуковане числа соціально-демократичних послів мало би передусім такий наслідок, що ті маси, котрі доси горнули ся під прапор соціальної демократії в тій надії, що вона принесе їм з парламенту щось реального, якусь замітну поправу їх долі, в великій часті відвернули би ся від сторонництва. Розумоване тих мас було би таке: „Коли соціальні демократи не вдіяли нічого клубом, котрий мав 87 членів, то тим менше буде з них користь, коли сей клуб зредуковано до числа 50, або ще менше членів“. Соціальна демократія мусить постарати ся о якісь конкретні здобутки для своїх виборців докончев сій каденції парламентарній, а перед евентуальним розв'язанем парламенту серед шістьлітнього періоду законодавного.

„В додатку, соціальна демократія мусить числити ся з тим, що з нею ривалізує о популярність в народних масах сторонництво християнсько-соціальне. Ся найсильніша група парламентарна хоче народним масам показати, що вона також репрезентує інтереси робучого люду. Від соціальної демократії різнить ся тільки тим, що має в парламенті вплив і що ріжні поступляти самої соціальної демократії може в парламенті перенерти скорше, ніж партія, котра в і мусить лишити ся в опозиційній меншості. Результатом сего хлополапства християнсько-соціальних внесень Люегера в справі обезпеченя на старість.“

„Супротив всего того соціальна демократія не лиш сама пильнує ся, щоби не зробити нічого такого, що унеможливило би хід парламентарної машини, що спинювало би парламентарні праці, що довело би до передчасного розв'язаня парламенту, але в додатку сповняє тепер ту функцію, котру давніше спо-

*) Отсе став найліпшим доказом неспосібности п. Будзиновского, уживаня двоюкої міри в оцінюваню фактів, натяганя їх так, як се для его поглядів вигідно. Тут він називає внесене д-ра Люегера хлополапством а три числа тому назад в недостатці реальних придбань національних для руского народу звеличав се внесене великим здобутком для руского селянства і заповів уже „економічне скріплене руского селянства, що буде також скріпленем національного організму нашого, скріпленем не лиш нашої національної відпорности, але й нашої офензивної сили — і що сі здобутки економічні (до котрих зачислив також хлополапске внесене д-ра Люегера) будуть мати для нас також значіне здобутків національних“.

вняло правительство. Соціальна демократія є тепер в парламенті Beschäftigungsrathом, вона утихомирює і своїм поступованям в палаті і приватними адмоніціями ті парламентарні групи, котрі пруть до острійшої опозиції, а навіть до обструкції.

»Окрім розв'язання парламенту, заки покаже ся, що присутність сильної соціальної демократії в парламенті є благословенством для працюючих мас народних, соціальна демократія потерпає також, щоби умірковані сторонництва, особливо суперники соціальних демократів, антисеміти, не переперли зміни регуляміну нарад палати. Правительственний проєкт зміни регуляміну, хоч би він увійшов в життя навіть з сильними змінами, унеможливив би всяку опозицію в палаті, зробив би кождочасну більшість абсолютним паном в нашій тілі законодавчій. Сю зміну предложено в тій цілі, щоби забезпечити парламентові спосібність до праці, щоби мала меншість не могла, як се було доси, загамувати праць парламенту. Соціальна демократія і інші опозиційні сторонництва старають ся тепер своєю тактикою показати, що парламент загального голосовання спосібний до праці і функціонує дуже добре при старім регуляміні, та що в наслідок того зміна регуляміну є неактуальною і цілком непотрібною.

»До уміркованої тактики соціальних демократів і тих груп, котрі йдуть разом з ними, мусять приміювати свою тактику також інші групи посольські, котрі не вижуть ся наведеними зглядами. Крайні сторонництва, котрі їхали до Відня з обструкцією, а що найменше з авантюрами за пазухою, мусіли вже по перших формальних засіданнях палати послів «спустити з тону», бо, наперед, були би ізольовані, а по друге, стрінули би ся з закидом заводових авантюристів, котрі розбивали би парламент навіть тогди, коли би в ній мали більшість і могли самі після своєї впади правити державою. За найкрайніше сторонництво, бо негуюче цілий існуючий устрій соціальний з його політичною структурою, уважає ся соціальна демократія. Коли-би яке невдоволене з чого будь сторонництво виступило в палаті послів острійше, ніж сторонництво, котре в наслідок своєї «максимальної» програми є невдоволене з всего, що існує, то кожний сказав би: «Диви, соціальна демократія є крайніша від тебе, а сидить тихо. Видко, що тобі не розходить о здійснене твоїх домагань, тільки о бучі за всяку ціну, за ціну до бра твоїх виборців!» Ніхто в палаті не хоче на такий заміт наражувати ся і тому приміює ся до супокійної тактики опозиційної соціальних демократів.

Замітно отже, що й сам п. Будзиновский признає, що соціал-демократи на случай розв'язання держ. ради були би здесятковані, колиб лише вели строго опозиційну політику, дезорганізували парламент обструкцією і корчемними сценами і перемінили его в крикливу і сварливу «буду», а на осягнули для широких верств народних ніяких придбань. (Така лише опозиційна тактика довела до здесятковаия соціалістів в німецькім парламенті і тому скажемо се і рускому клубови: бери, Петре, на розум!). Пос. Будзиновский вказав отже на се, що соціалістичний союз в державній раді буде дбати о конкретні здобутки для своїх виборців в сій ще каденції і в тім треба на наш погляд добачати головної причини, для чого соціалісти не так то дуже

піддержують і будуть піддержувати руский клуб (як се показало ся при внесеню д-ра Тгильовського), наколиб сей клуб хотів хватити ся крайних способів, а також обструкції, бо се конечно довело би до зміни регуляміну, якої так боять ся соціалісти і інші крайні живла.

(Дальше буде).

Зїзд монархів в Ішлю.

Вчера в полудне приїхав англійский король Едвард в гостину до нашого монарха до Ішлю. Навпроти короля виїхав цїсар Франц Йосиф до Гмунден, де на двірці зібрали ся тисячі народа. Стрїча обох монархів була дуже сердечна. З Гмунден до Ішлю їхали оба монархи разом в однім вагоні.

З двірця, окрашеного фестонами і хоругвами поїхали монархи двірськими повозами до готелю «Цїсарева Елисавета». В першій повозці їхав король Едвард з цїсарем, в другій англійский секретар стану Гардінг з генералом кн. Дітріхштайном, в третій Станлей Клерк з гр. Паром. Здовж дороги, застеленої цвітами, творили шпаліри гірняки ветерани і дїтвора, а на домах маяли хоругви в красках англійських і австрійських. При візді до міста уставлено величаві триюмфальні ворота.

В салі прийняті готелю дожидали приїзду достойного гостя: архієп. Франц Сальватор, архієп. Марія Валерия, архієп. Фридрих, архієп. Ізабеля з дочками, кн. Гізеля, кн. Леопольд баварский з синами Юрієм і Конрадом.

О год. пів до 1. король Едвард в товаристві кн. Дітріхштайна поїхав віддати цїсаря, а о 2. год. запросив цїсар свого гостя на родинне сніданє, і сам поїхав по него до готелю. Рівночасно відбуло ся в готели маршалківске сніданє, в якім взяли участь секретар стану Гардінг, мін бар. Еренталь, старший охмайстер гр. Монтенуово і інші.

О 4. годині поїхав цїсар до готелю «Цїсарева Елисавета» і забрав короля на проїздку, яка тривала півтора години. По дорозі витали монархів з одушевленєм тисячі народа. Вечером вибрали ся оба монархи до театру, де grano оперетку Оскара Штрауса «Веселі Нібелюнгі». Появивших ся гостей в цїсарській льожі прийняла публіка повстанєм з місць. В театрі були монархи годину, почім поїхали на двірський обід в цїсарській віллі. По обіді поїхали на прохід по місті, яке величаво ілюміновано. О 10. год. в ночи відвіз цїсар свого гостя до готелю а сам повернув до своєї віллі.

Потреба педагогічного музею.

(Дальше).

II. Книжка до читання Маркіяна Шашкевича обнимає 93 сторін а 48 карток і ділиться на 6 частий.

Перша часть «Коротковє і зображенє свїта обнимає 15 параграфів і молитву,

а то: 1) Наведене дітий до читаня, 2) Що є родина. 3) Що є село, місто, край. 4) О церкві. 5) Коротка познаємість землі. 6) О ріках і водах. 7) Продолженє о тімже самім. 8) О мори і островах. 9) О кораблях і землях заморських. 10) О пятах частях землі. 11) О хмарах, расі і дожди. 12) О инєну, снігу, градї. 13) О сонцю, теплоті і студени. 14) О місяцю і звїздах. 15) О ріках до нашої вигоди.

Ся часть відповідає другій части наших тепер уживаних книжок, а іменно «Відомости з історії і природи». Спосіб представлення приступний, виходить від предметів ближших а веде до дальших, пр. познакомлює наперед з родиною, селом, містом, але скоро переходить до околиць дальших, як познаємости о землі, до моря, островів, а відтак до земель заморських. Перехід з одного предмету до другого є за скорий, неприродний, тож теперішній матеріал є лучше упорядкований і відповідає більше степеневі розвою молодїжи. Рівнож не подибуємо ні одного уступу історичного, на підставі котрого можна би було познакомити молодїж з бувальщиною.

Коли порівнаємо матеріал науковий поміщений в тепер уживаних книжках шкільних з матеріалом поміщеним в читанці Шашкевича, бачимо предмет подібний, лишень основнїше оброблений і упорядкований, в чім лежить безосновно поступ, алеж наколи узгляднимо часи, в яких читанка ся зладжена зістала, не можемо відказати їй вартости педагогічної.

Матеріал науковий в річевих уступах в теперішній «Школі народній» вимагає вже пересмотреня, перерібки, скороченя в деяких відомостях мимо сего, що заледво минає десятка літ від его уложеня, бож досвід в практичнім єї приміненю виказує недостачі, а читанка Шашкевича зладжена тому шість десяток літ.

Часть (глава) друга: «Повісти із святих книг» обнимає 15 уступів з біблійної історії старого і нового завіта: 1) О сотвореню свїта. 2) О сотвореню всїх річей і чоловіка. 3) О раю і грїєї первороднім. 4) О добрім Авлі і братоубійці Каїні. 5) О потоці свїта. 6) Жертва Авраама. 7) О патріярху Якові і его сині Йосифі. 8) О Давиді і Голїяті. 9) О пророку Елисеї. 10) О побожнім Товїі. 11) О рождестві, житїі і смерті Господа нашого Ісуса Христа. 12) Причта о талантах. 13) О милосернім Самарянїні 14) О десяти прокажених і 15) О облуднім снїі.

Відділ сей відповідає науці біблій і підручникови доси уживаному в школах народних з сею ріжницею, що днесь матеріал науковий сего предмету є обширнїший що до скількості. Рїжниця є і в тім, що в читанці Шашкевича по кождім уступі подибуємо науку приноврену до понять дітий.

Часть (глава) трета «повістки благовправнїі» і пята «Басни» відповідають нинїшнім уступам етичним. Повісток є 20 а басень прозових 24, поетичних 5, разом 49. Заголовки їх слїдуюч: 1) Добрий Семко і лихий Данько. 2) Нехарний хлопець. Наука: Дїти повинні дбати о порядок. 3) Свавольний Михань. Наука:

Іти примірно до школи. 4) Лихий кінець пустого Грина. Наука: Родичі мають лишень смуток. 5) З огнем не іграй. П. Тяжко бідувати. 6) Лукавий Івась. 7) Не дразни псів, бо тя покусають. 8) Кто з лихим пристає, сам ся такий стає. 9) Ретельний сирота. 10) Добротливий молодець Н. Що найменшому з ближних уділяеш — уділяеш і мені. 11) Господарний чоловік. 12) Добросерний коваль. 13) Щадний наймит Н. Чгить отця і матір, а довго жити і на світі гаразд вам буде. 14) Божая опіка Н. Блажен той муж, що ся на Бога надіє. 15) Приятельський Олекса. Н. Що хочеш, аби тобі другі чинили, чини їм також. 16) Робітний старець Н. Кто добре чинить, зараз заплагу приймає від Бога. А хто о тім знає, що тра добре чинити, а не чинить, той гріх має. 17) Напрасний паробок. 18) Нерозумний Никола. 19) Милосерний князь і великодушний мельник. Наука. Милостию най оден другому служити. — Любім оден другого не словами, лиш і в ділі і по правді. 20) Богач і смерть.

(Дальше буде).

Лет будучини.

Відвічною є людська туга і змагання до опанованя воздушних просторів, де чоловік з завистию бачить, як свobodно і легко бувають крилаті птиці, коли він сам, прикутий правом тягару до землі, мусить по ній посувати ся з трудом і поволи. Несчислені були проби сконструюваня літаючих машин і самого літання і на подобу старинного Ікара багато жертв поглотила ся ідея. Аж коли при кінци 18-го столітя удало ся братям Монтгольфїє при помочи огрітого воздуха піднести ся свobodно і певно у воздухах, здавало ся, що вже прийшла доба на розв'язанє питання воздухоплавства.

Хроніки описують одушенє, яке опанувало було тоді інтелігентні круги всіх народів з причини того відкриття. Учені і поети писали широко про сей винахід, попри наукові розвідки, оцінюючі вагу опанованя нового елемента світа, оспівувано в поезії сей факт відорваня чоловіка від землі у високі, небесні сфери. Всякий бажав піднести ся бальоном понад землю і жите і глянути з висока на его мініатуру, огорнути оком простори, які до тепер були відкриті хиба ширококрилому орлови та бистролетній ластівці. Державні мужі і короновані голови, багаті пані і запалені артисти, малярі та поети, фізики та інженери — всі они хоть з материяльними жертвами і нараженем житя, шукали там високо у воздухах вражінє і розв'язаня интересуючих їх питань.

Від першого злету бальона було загальним пересвідченє про глибокі переміни в людскім житю з причини аеронавтики. Найфантастичнійші утопії появлялися на сю тему в описах і рисунках, однак небавом вже показало ся, що трудність проблему воздухоплавства не то що не розв'язана, але доперва зачала ся. Бальон вправді переміг тяготу, але став іграшкою вітрів. Щоби перемочи філії воздуха, треба було, при могутнім розвою

техніки на всіх інших полях, чекати звиш сотку літ! Сотки інших, далеко скритіших, навіть непередчуваних проблемів, як пр. всі електричні відкриття і приміненя, телеграф без дроту, радіом і т. д. розв'язано скорше, чим сей простий і ясний проблем: кермувати бальоном против вітру.

Доперва сего року здивувала сввіт вістка і то майже рівночасно зі столиць двох найкультурнійших держав европейского континенту, з Парижа і Берлина, що там виконано у воздуху новими бальонами приписані згори рухи з найбільшою точністю мимо доєить сильного вітру. Французский президент міністер Клемансо, який відбув їзду новим бальоном «Патрі», заявив, що бальон з найбільшою легкостію і точністю порушував ся після всіх его вказівок, а потім спустив ся на місци свого первісного злету з такою легкостію, що їдучі не могли ніяк запримітити хвилі, коли лодка бальона осіла на землі; навіть такого почутя як при пневматичній вїнді не було.

Тепер вже дійсно розв'язаний проблем літання у воздуху. Однак дивним дивом, якось ніхто ним не одушевляє ся, а то тому, що конструкция нових бальонів до кермованя придержує ся в строгій тайні, бо они мають служити виключно воєнним цілям. Ба, не тільки, що побудованє того нового средства войованя буде коштувати значні суми, бо усі держави будуть тепер горячково намагати ся віднайти собі загадку кермованя воздушної машини (все одно чи дорогою винаходу, чи шпїоньства), але се нове оружє потягне за собою величезні, основні зміни в дотеперішнім способі веденя війни.

В Німеччині появила ся брошура одного визначного стратегіка, в якій він жадає від німецкого правительства внесеня закона о відділенє воздушного пляя. Повинно заборонити ся іменно чужодержавним воздухоплавцям шибати бальонами по воздуху над німецкою територією. Що більше автор брошури жадає, щоби в дорозі міжнародного права було зборонено навіть літати понад власну територію в якімсь данім віддаленю від спільної границі, а мотивує сей заказ тим, що кермуючи бальоном понад саму границю, можна би відтам легким способом зняти як найдокладнійші фотографічні пляни всіх приграничних німецких кріпостей. В дальшій консеквенції домагає ся автор цілковитого перебудованя всіх кріпостей, бо теперішні не мають жадної стійности супротив надвоздушного способу войованя. Іменно нічо лекшого нема, як набравши до бальона вибухового баяєсту, скермувати темною ноцию сей воздушний корабель над дану кріпость і викинувши над нею відповідну скількість бомб і гранатів знищити єї до тла разом з залогою в протягу одной години.

Отже новий винахід приніс людству тільки вигляди на нові воруженя і перебудови, які знов міліоновими сумами затяжуть над оподаткованим народом. Тому ж то і ніхто тепер не одушевляє ся сим винаходом, а радше проклинає сю хвилю, в якій удалось французскому до

тепови і німецкій систематичности видерти птичці тайну єї свobodного буянн у легнім елементі воздуха.

Просимо відновити передплату.

Новинки.

— Календар. В с у б о т у: руско-кат.: 7 Отрок. в Ефезі; римо-кат.: Ліберата. — В неділю: руско-кат.: Евсигнія; римо-кат.: Єлени. — В понеділок: руско-кат.: Преображенє Госп.; римо-кат.: Бенїни.

— Стан здоровля Є. Е. Митрополита Шептицкого, як нам телеграфічно звіщають з санаторії д-ра Лямана, єсть дуже добрий і Архіпастир наш остає там ще й на дальше. Вість про недугу ВПр. Митрополита пустив в сввіт соціалїстичний Glos, котрий полєє на сензації, а за ним повторили й інші дневники. Ми відразу не привязували ніякої вартости до сеї вістки, позаяк знали, що Є. Е. Митрополит прямо утоми після Велеградского зїзду, вїїхав прямо до Weisser Hirsch, де без усякого сумніву побут причинить ся до скріпленя здоровля нашого Архіпастиря. Так само невірнє є вість «Галїчанїна», котрий удає добре поінформованого.

— Москвофільство в Каменеччині і Брїдчині. Дописуватель «Дїла» намагав ся оправдати націонал-демократів з омосковщеня каменецкого і брїдского повіту і пускає тумана своїм прихильникам, начеб то тому там зросло москвофільство між селянством, позаяк там виходив довгі роки послом п. Барвіньский, а сьвященники народовці держали ся его поли і вели раболїпну політику, чим покористували ся москвофільські хлопомани і привернули селянство у ведїній части на свою сторону. Отже супроти сего треба зазначити, що дописуватель «Дїла» вивернув справу горі дном і зовсім розвинув ся з дійсною правдою. Москвофіли, котрі все завзято поборювали п. Барвіньского яко засадничого противника Погодинців, зросли доперва у велику силу з того часу, коли націонал-демократи як оо. Зельский, Петрушевич з Холозова і з «Селянскою Радою» каменецкою почали поборювати п. Барвіньского і в тій цілі зробили консолїдацію з оо. Красицким, Даниловичем, Дяковским, д-ром Павлюком і т. п. та почали закладати читальні общ. Качковського і т. д. О. Зельский на вічах виговорював несотворені річи проти п. Барвіньского, а цілій акції пособляли львівські націонал-демократи. Довели отже до того, що замість осоружного їм Барвіньско дістали в соїмі о. Еффиновича, а в держ. радї Маркова і Глїбовицкого. Таку саму тактику провадили опозиційні народовці в 90 роках проти «нової ери», сконсолїдували ся з москвофілами і радикалами, щоби побияти Барвіньского і товаришів, утворили націонал-демократичну партію і довели до того, що і в соїмі засіли знов москвофіли і в радї державній аж пятьох, що тепер утворюють москвофільський клуб. Das ist der Fluch der bösen Tat, dass sie stets Böses muss erzeugen! Тепер кають ся, але й в сїм каїю нема щирости і охоти до поправи.

— Про страйк в Калушчині пишуть нам: Вже третій тиждень страйкують перегінські робітники, заняті рубанєм дерева в фірмі Шміда, що експлюатує митрополічі ліси на Осмолоді. Причиною страйку є обниженє плати робітникам фірмою, та визиск «керонів» себто наставників, що наглядують і ведуть роботу в лісі, або і самі переймають вируб якоїсь партії ліса. З весною перегінські сїчовики зорганїзовали тутешних робітників і добули для них ліпшу платню за роботу у Шміда і у підприємців-керонів. Колиж задля недостачі озимини майже ніхто не пішов на доли «на вижен», використуючи недостачу зарібку, стала управа фірми Шміда та підприємці керони обнижувати плату, а знов керони наставники

Стручувати кожному робітникові з його денної плати по 20 с для себе. Робітники запротестували проти того, а се тим острійше, що взагалі заробок в лісі не великий, бо прохарчоване в бутинах дороге — більша половина зарібку іде на муку та хліб. Вигляди на угоду були малі, і тому деякі робітники розіхали ся на роботу до Сколього, Порогів, Липовиці і т. д. Загалом жалують селяни, що від смерті старого Шміда поступоване з робітниками та зарібки в тій фірмі значно поповали ся, а вже найбільшійше для них, що майже ціла управа підприємства перейшла в руки жидів. Заступник директора жид, всі добре платні і вигідні місця обсажені жидами, а нашим Бойкам полишено тяжку, лихо платну та небезпечну роботу по лісах та при «плотах» (сплавах). Начальний директор фірми п. Іцкович, хоча і не ворог наших робітників, з поза жидівського туману мовби не бачив хлопської кривди.

— Міжнародне бюро тверезости має бути заложене в Льозанні в Швейцарії, як се ухвалено на останнім зїзді антиалкоголічним в Штокгольмі. Задачею бюро буде між иншим зібрати всякі дані що до поборювання пиянства. Головою бюро вибрано д-ра Бергмана з Корцкелінга (Швеція), містоголовою проф. Генеа з Бреми, секретарем проф. Геркода з Льозанні а касиром д-ра Колера із Швейцарії.

— Холера в Білгороді. З Білгорода доносять, що від кількох днів кружляє там чутка про кілька випадків холери в місті. Власти держать се в тайні, аби не відстрашити чужинців від звиджування Білгорода.

— Сучасні Вандали. Köln. Zig. доносять з Каса Блянки: Розповідають, що європейських жовніврядових і офіцерів спіймано в хвили розбивання і граблення німецьких торговель. Внесено жалобу до генерала Друда. З жінщинами поводи́ла ся європейська залага брутально і соромно.

— Гр. Вітте про сучасне положення в Росії висловив ся перед одним приятелем в Гамбургу вельми влучно: Наше положення є дивне. За нами є багно, себто стара зопсована система державна. До сего багна годі вже вертати. А перед нами простирає ся море, але на море не можемо пускати ся, бо не маємо доброго керманіча.

— Смерть славного скрипака. В Берліні помер вчора світової слави скрипак і директор тамошньої музичної консерваторії Йосиф Йоахім в 76. році життя. Покійний родив ся в Кітше на Угорщині коло Прешбурга. В музиці образував ся в консерваторіях пештеньській а потім віденській, які скінчив, маючи 12 літ життя. Яко 12-літній хлопець виступив з концертом в Липску і відразу здобув собі славу першого артиста-скрипака в світі. В слідууючих роках взяв участь в артистичнім турнію з тогочасними найвизначнішими скрипаками Баццінім, Ернестом і Давидом і ввійшов побідно. В 18. р. життя обняв місце концертмайстра в Ваймарі, по 4 літах переніс ся до Гановеру, а в 1866. р. став директором музичної консерваторії в Берліні. Пок. Йоахім був приклонником класичної музики. Его гра на скриці визначала ся повагою, спокоєм і шляхотністю. У виконаню класичних творів Баха, Бетовена, Шпорз, Мендельзона був Йоахім незрівняний. Яко композитор не взяв ся на визначне становище і полишив мало композицій. Між иншим написав „угорський концерт“, варіяція E-moll з оркестрою, угорські пісні і деякі інші. Его твори визначають ся старанним викінченем, але пригінальності в них мало і взоровані на музиці Шуберта.

— Смерть від грибів. Жінка емер. вахмайстра жандармерії Марія Яворска в Перемишлі купила дня 7. с. м. у одної селянки грибів і зварила з них зупу на обід для цілої родини. Другого дня ціла родина дістала желудкових корчів серед познак отровня. Покликаний лікар уділив помочи, але двох найменших дітей не міг уратувати. По читиродне-

вих муках померла 6-літня Марія і 11-літній Ромуальд. Прочі: батько, матір і одна дитина лежать хорі, але вже не грозить їм небезпеченство смерті.

Оповідістки.

— Репертуар руского театру з Раві рускій. В відновленій салі сторожі огневої. Початок о год. 8. вечером. Білети продає аптика.

В суботу дня 17. с. м. „Жиди“ сензаційна драма в 4 діях Чірікова.

В неділю дня 18. с. м. „Запорожець за Дунаєм“ народна оперета в 3 діях і „Вечерниці“ Ніщинського.

В понеділок 19. с. м. „Суета“ комедія в 4 діях Карпенка-Карого.

— В Перегиньску буде 18. с. м. аматорске представлене комедії Бобикевича „Настоящі і Сатани в бочці“. Початок в 7½ год.

— В Гарбузові (повіт. Зборів) відіграє аматорський кружок дня 18. с. м. Бобикевича „Настоящі“. Дохід на Чатальню „Просвіти“.

— В Бурсі сз. Володимиря Вел. в Самборі є ще до обсадження 20 місць для учеників шкіл середних по 24 К місячно і 10 місць для учеників шкіл народних по 3 К місячно і власний хач. — Св'ящ. М. Оргинський.

Наука, штука, література.

— Нові матеріяли до „Кобзаря“. В бібліотеці пок. капітана Мишковського знайдено переписаного в 60. роках „Кобзаря“. Капітан Мишковський, як кажуть, жив у Петербурзі в 60-их роках і в початку 70-их. Він знав особисто Шевченка. Як видно з сего рукопису, він переписаний прямо з автографів самого Шевченка. В зошиті є багато таких варіантів, яких нема в других кобзарях. Варіанти дуже цікаві. Окрім того в сей писаний „Кобзар“ увійшов вірш „Полуботок“, який зачислено до творів Шевченка. Взагалі ся нахідка дуже цікава, бо дасть нові матеріяли до розсліду „Кобзаря“.

Посмертні оповідістки.

— Едмунд Соневицкий, емер. учитель народний, упокоїв ся дня 12. с. м. в Бережанах в 65. році життя. В. с. п.!

Телеграми

з дня 16. серпня 1907.

Відень. З нагоди зїзду манархів в Ішлю не буде ніяких тоастів, аби зїздови не давати політичного характеру.

До Ішлю прибуло вчора кількох англійських дневникарів.

Будапешт. З початком осінньої сесії угорского сойму має Гр. Андраша покликати анкету в справі заведеня загального права голосованя до угорского сойму.

Загреб. Обзог доносять, що сербські і хорватські купці почали бойкотувати будапештеньські фірми, зриваючи з ними дотеперішні купецкі зносини.

Мексик. В державних кругах предвиджують в найблизших днях вибух війни в середній Америці.

НАРОДНА ГОСТИННИЦЯ

Готель, реставрація і каварня — ріг ул. Сикетускої і Коєцюшка у Львові.

Приїхали дня 15. серпня: Мих. Рибачок з Коломиї, Ник. Щуровський з Стинави нижн., Мар. Ковч з доньками з Лисовець, о. Ан. Чичлович з Любачева, Ант. Дорундякова з Борщова, Теод. Пасічинські з Макунева, Мих. Мелелита зі Звенигорода, Юл. Дроздовський з Підгаєць, Ст. Танчаківський з Зол. Потока, Ол. Пантиков з Петербурга.

Colosseum
в пасажи Германів
при ул. Соляшній у Львові.
Нова сензаційна програма.
від 16. до 31. серпня 1907.
Щоденно о год. 8. вечер представлене. В неділі і свята 2 представлення о 4. год. попол. і о 8. год. вечером. Що п'ятниці High-Life представлене. Білети вчаснійше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика т. 5.

Працюйте і щадіть.

Вкладки ощадности на 4% приймає Товариство взаїмного кредиту

„Дністер“

стоваришене зар. з обмеженою порукою у Львові.

Кожного дня (в годинах урядових перед полуднем) можна кожду вкладку назад відібрати.

Позички уділяє Товариство „Дністер“ на 6% за інтабуляцією; на кошти покритя дахівками на 5%. Сплату розкладає ся до 10 до 15 літ; при 30 ратах піврічних вносять рата амортизаційна (на капітал і відсотки) 5 кор. 08 сот. від кожних 100 кор. позички.

Парцелянти на купно землі можуть в „Дністрі“ полчити пози ки під догідними услівями.

Членами можуть бути тільки члени обезпечені в „Дністрі“.

З зисків уділив „Дністер“ на публичні добродійні цілі квоту 37,275 корон.

Стан 31. грудня 1906:

Вкладки	2,561,541-81 К.
Позички уділені	2,512,635-62 К.
Удїли членські	193,659-52 К.
Ціни паперу	138,534-20 К.
Фонд резервовий і інші	37,338-07 К.
Льокації	267,364-04 К.

Купуйте землю при парцеляціях!

Розклад залізничних поїздів
важний від 1. мая 1907.

До Львова приходять з	рано	перед пол.	по пол.	вечер	в ночі
Кракова	5:50	8:55	1:30	5:25	9:50
Кракова	7:25	9:45	—	8:40	2:31
Ряшева	—	—	1:10	—	—
Підволочиск	7:20	12:00	2:16	5:40	10:30
Черновець	8:05	—	2:25	—	9:00
Черновець	—	—	3:35	—	12:20
Станиславова	5:55	—	—	—	—
Коломиї	—	10:05	—	—	—
Стрия	7:29	11:50	3:51	—	10:50
Пустомит	7:29	11:50	3:51	9:40H	10:50
Самбора	8:00	10:30	1:55	—	9:20
Любіня	8:00	10:30	1:55	9:20	11:50†
Рави рускої	7:10	12:40	4:50	—	—
Янова	8:22	1:15	5:00	9:25	10:10†
Брухович	7:10	12:40	1:4†	4:50	8:20
Брухович	10:05†	—	3:25	5:30	9:35L
Зимної води	5:50	7:25	1:10	5:25	9:50

Зі Львова відходять до	рано	перед пол.	по полуд.	вечер	в ночі
Кракова	3:45	8:25	2:45	7:05	11:10
Кракова	—	8:40	6:15	7:20	12:45
Ряшева	—	—	4:05	—	—
Підволочиск	6:20	10:45	2:17	7:00	11:15
Черновець	6:10	9:20	1:55	—	10:40
Черновець	—	—	—	—	2:51
Станиславова	—	—	—	5:50	—
Коломиї	—	—	2:35	—	—
Стрия	7:30	—	2:26	6:25	11:30
Пустомит	7:30	10:45H	1:26	6:25	10:30
Самбора	6:00	9:05	4:30	—	10:51
Любіня	6:00	9:05	2:10†	4:30	10:51
Рави рускої	6:12	11:05	—	7:10	11:35†
Янова	6:58	9:15	1:35†	3:35	6:30
Брухович	6:12	11:05	2:28	5:45	8:34L
Брухович	9:05†	12:41†	3:45	7:10	11:35†
Зимної води	3:45	8:40	4:05	7:20	11:00

ЗАМІТКА: Поспішні поїзди печатані товстим друком. — Поїзди їдучі лише в неділі і свята означені † — в неділі і свята від 26/8 до 15/9 буквою H, — в неділі і свята від 1/6 до 31/8 що день буквою L.